

*Załącznik do Uchwały nr 22/06/14/Z/2025
Zarządu Banku Spółdzielczego
w Rymanowie z dnia 30.06.2025r.
Załącznik do Uchwały nr 07/06/12/R/2025
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego
w Rymanowie z dnia 30.06.2025r.*

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Rymanowie
na dzień 31.12.2024**

Rymanów, 2025r

1.Wprowadzenie

1. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne - informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
 - 2) stosuje pominięcie informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
2. Informacje nie zawarte w niniejszym dokumencie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte w następujących dokumentach:
 - a) Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Banku za okres od 01.01.2024 do 31.12.2024 r.,
 - b) Sprawozdaniu z działalności Banku Spółdzielczego w Rymanowie za okres od 01.01.2024 do 31.12.2024 r.,które są dostępne w Centrali Banku Spółdzielczego w Rymanowie.
3. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych bez miejsc po przecinku.

1.1. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Rymanowie z siedzibą 38-480 Rymanów, ul. Rynek 14, jest wpisany do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000096729 prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, REGON: 000507526.

Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., a dnia 30.12.2015 r. podpisał Umowę przystąpienia do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest jednostką zarządzającą, w rozumieniu przepisów Rozdziału 3a ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. Celem systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Przedmiotem działalności Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia jest także realizowanie audytu wewnętrznego wobec członków oraz monitorowanie, szacowanie i kontrola ryzyka działalności członków Spółdzielni.

Podstawą prawną prowadzonej przez Bank działalności są:

- ustawa „Prawo Bankowe” z dnia 29 sierpnia 1997r.,
- ustawa z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze,
- ustawa z 07 grudnia 2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- ustawa z dnia 10.06.2016r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym,
- Statut Banku Spółdzielczego w Rymanowie.

Bank, działając w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną. Bank wykonuje operacje zarówno w złotych jak i w walutach obcych, poprzez Centralę, Oddziały, Filie oraz Punkty Obsługi Klienta.

Bank Spółdzielczy w Rymanowie prowadzi działalność na terenie województwa podkarpackiego oraz powiatów: gorlickiego, tarnowskiego, dąbrowskiego, staszowskiego, sandomierskiego, krośnieńskiego, janowskiego, biłgorajskiego, tomaszowskiego.

Na dzień 31.12.2024r. Bank prowadził działalność w ramach następującej struktury organizacyjnej:

Centrala BS	Rymanów	38-480 Rymanów, ul. Rynek 14
Oddziały	Jedlicze	38-460 Jedlicze, ul. Rynek 3
	Chorkówka	38-458 Chorkówka, Chorkówka 2
	Nowy Żmigród	38-230 Nowy Żmigród, ul. Mickiewicza 1
	Krosno	38-400 Krosno, ul. Wojska Polskiego 41
	Zarszyn	38-530 Zarszyn, ul. Bieszczadzka 15
Filia	Jasło	38-200 Jasło, ul. Kościuszki 15
Punkty Obsługi Klienta	Krempna	38-232 Krempna 85
	Zręcin	38-457 Zręcin, ul. Łukasiewicza 18
	Krosno Bieszczadzka	38-400 Krosno, ul. Bieszczadzka 1

1.2. Podstawa sporządzenia Informacji dotyczącej adekwatności kapitałowej

Niniejsza informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:

- Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz rozporządzeniach zmieniających;
- Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Rozporządzenie 2021/637);
- Ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Ustawa Makro);
- Ustawie Prawo bankowe,
- Ustawie o ochronie danych osobowych,
- Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB), Wytycznych EBA,
- Rekomendacji M, dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, stanowiącej załącznik do uchwały Nr 8/2013 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 8 stycznia 2013r.,
- Rekomendacji P, dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2015 r.,
- Rekomendacji Z, dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach Komisji Nadzoru Bankowego.

Bank Spółdzielczy w Rymanowie jako *instytucja mała i niezłożona* (w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia CRR) oraz *instytucja nienotowana* (w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 148 Rozporządzenia CRR), ujawnia raz w roku informacje przewidziane w Rozporządzeniu CRR, określone w art. 433b ust. 2¹. Najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR zawarte są w załączniku.

¹ Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu małe i niezłożone instytucje, które są instytucjami nienotowanymi, raz w roku ujawniają najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447, oraz informacje na temat ryzyk ESG, o których mowa w art. 449a.

2. Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku

Zarządzanie ryzykami w Banku odbywa się na podstawie Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Rymanowie przyjętej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna ze Strategią Banku Spółdzielczego w Rymanowie i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku wystąpienia znacznych zmian wewnętrznych lub w otoczeniu Banku. Informacje o charakterze ilościowym i jakościowym podlegające ujawnieniom Banku Spółdzielczego w Rymanowie sporządzono na dzień 31 grudnia 2024 roku.

Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Rymanowie zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka, jakie Bank może ponosić. Szczegółowy opis procedur w zakresie zarządzania istotnymi ryzykami w Banku zawierają polityki i instrukcje dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka. Podlegają one bieżącej weryfikacji (nie rzadziej niż raz w roku) i podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest objęty Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rymanowie definiującą częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, wyznaczone komitety i komórki organizacyjne oraz pracownicy.

Schemat organizacji zarządzania ryzykiem w Banku

Rada Nadzorcza

Zarząd

Komitety:

- **Komitet Kredytowy Centrali/Oddziału**
- **Komitet Zarządzania Ryzykami**

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz

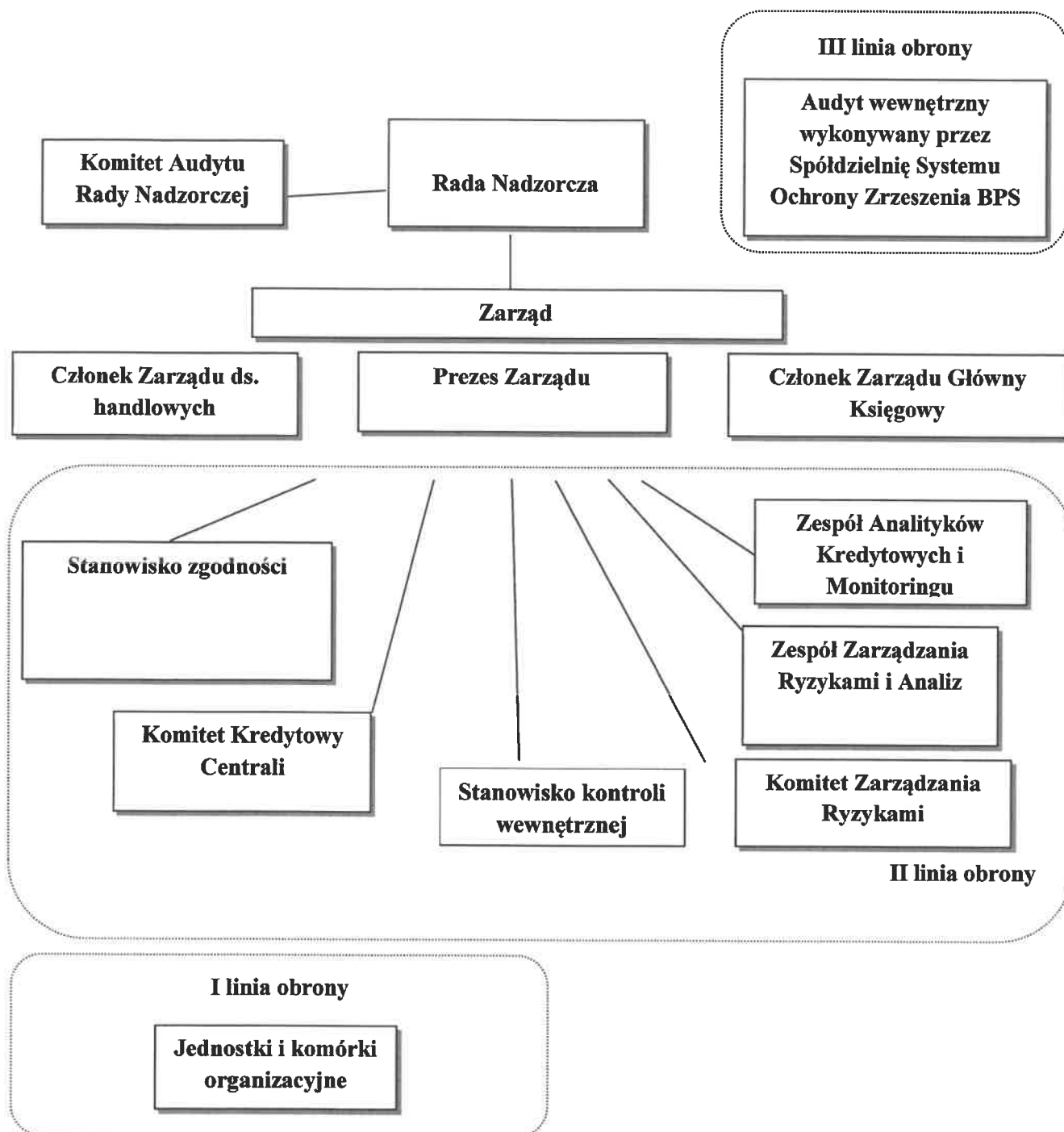
Stanowisko zgodności

Stanowisko Restrukturyzacji i Windykacji

Zespół Analityków Kredytowych i Monitoringu

Stanowisko kontroli wewnętrznej

Jednostki/Komórki organizacyjne Banku

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Struktura organizacyjna Banku umożliwia skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka na wszystkich poziomach zarządzania. Zmiany dokonywane w strukturze organizacyjnej Banku są uzasadnione i zaplanowane z uwzględnieniem konieczności przeprowadzenia przeglądu obowiązujących regulacji wewnętrznych w celu zapewnienia spójności wprowadzanych zmian z przepisami prawa i przyjętymi założeniami w zakresie zarządzania ryzykiem.

Pracownicy Banku na wszystkich szczeblach organizacyjnych mają dostęp do wewnętrznych regulacji w zakresie zarządzania ryzykiem i znają zasady oraz zakres zadań poszczególnych

komórek i jednostek organizacyjnych w zakresie zarządzania ryzykiem. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem umożliwia zapobieganie konfliktom interesów. W Banku zachowana jest zasada rozdzielenia odpowiedzialności za zarządzanie obszarami działalności Banku generującymi ryzyko, monitorującymi poziom ryzyka i kontrolującymi ryzyko, przy uwzględnieniu charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności Banku.

2.1. Proces zarządzania ryzykiem

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- a) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- b) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- c) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV/CRR,
- d) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z rozporządzeniem 575/2013 UE,
- e) analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego),
- f) uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego),
- g) agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku,
- h) raportowanie wyników oceny ryzyka oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rymanowie,
- i) audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,
- j) wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- 1) gromadzenie informacji,
- 2) identyfikacja i ocena ryzyka,
- 3) limitowanie ryzyka,
- 4) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- 5) raportowanie,
- 6) zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku główną rolę pełnią Rada Nadzorcza i Zarząd Banku.

Wymagania wobec Rady Nadzorczej i Zarządu:

- a) członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu muszą cieszyć się nieposzlakowaną opinią i posiadać wystarczającą wiedzę, umiejętności i doświadczenie do wykonywania swoich obowiązków. Ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres doświadczeń i kompetencji,
- b) wszyscy członkowie organów winni poświęcać wystarczająco dużo czasu wykonywaniu swoich funkcji w Banku, a także analizom kwestii ryzyka,
- c) organy Banku zobowiązane są brać czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej

i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013. Oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach organów.

Do zadań Rady Nadzorczej i Zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem należy:

Rada Nadzorcza:

- a) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem w Banku i dokonuje okresowej oceny adekwatności i skuteczności tego systemu;
- b) zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem, i polityki dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i zarządzania kapitałem w Banku oraz monitoruje i nadzoruje ich realizację;
- c) nadzoruje proces zarządzania ryzykiem, w szczególności na podstawie cyklicznych raportów ryzyka;
- d) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości ponoszonego ryzyka;
- e) dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku;
- f) zatwierdza limity strategiczne i cele strategiczne, w tym apetyt na ryzyko;
- g) nadzoruje przestrzeganie w Banku polityk, procedur i planów.
- h) podejmuje na bieżąco niezbędne czynności w ramach przysługujących jej uprawnień.

Zarząd Banku:

- a) odpowiada za opracowanie i wdrożenie Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz adekwatnością kapitałową;
- b) wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną Banku, dostosowaną do wielkości ponoszonego ryzyka oraz umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań;
- c) akceptuje raporty dotyczące zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową, skierowane do Rady Nadzorczej;
- d) zarządza ryzykiem, ustala wartości progowe oraz nadzoruje i monitoruje działania podejmowane przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem;
- e) dokonuje okresowej oceny realizacji polityki zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi i polityki zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie oraz sprawozdaje informacje do Rady Nadzorczej;
- f) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- g) zapewnia zgodność działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa.

Oprócz Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą:

1. Komitet Zarządzania Ryzykami - inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Banku pod kątem poszczególnych rodzajów ryzyka. Opiniuje poziom ryzyka i rekomenduje Zarządowi podejmowanie działań zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin działania Komitetu Zarządzania Ryzykami w Banku Spółdzielczym w Rymanowie.
2. Komitet Kredytowy Centrali/Oddziałów - uczestniczy w procesie weryfikacji transakcji kredytowych; opiniuje transakcje kredytowe pod kątem ponoszonego

ryzyka; opiniuje klasyfikację transakcji kredytowych. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin działania Komitetów Kredytowych.

3. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz - odpowiada za: pomiar, ocenę oraz cykliczne monitorowanie i raportowanie poziomu ryzyka (ryzyka istotne); pomiar i ocenę adekwatności kapitałowej; przygotowywanie rekomendacji dla Zarządu Banku lub komitetów dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka; tworzenie przepisów wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową; przygotowanie propozycji wysokości limitów dla poszczególnych ryzyk oraz ich monitorowanie i raportowanie stopnia wykorzystania.
4. Stanowisko zgodności – zadaniem stanowiska jest zapewnienie przestrzegania polityki zgodności. Ponadto ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Stanowisko zgodności identyfikuje ryzyko braku zgodności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, a także poprzez przeprowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.
5. Stanowisko kontroli wewnętrznej - ma za zadanie dokonywanie monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zwłaszcza w zakresie dokonywania testowania pionowego pierwszej linii, a także prowadzenia i aktualizowania matrycy funkcji kontroli.
6. Audyt Wewnętrzny - wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dokonuje kontroli i oceny skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem, przestrzegania obowiązujących w Banku zasad zarządzania ryzykiem. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku.
7. Pozostali pracownicy Banku - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązującymi w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowaniu tych zdarzeń.

W bieżącym zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku szczególny nacisk położony jest na wyjaśnienie przyczyn występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz oszacowanie ich wpływu na efektywność działania Banku, z wykorzystaniem technik testowania warunków skrajnych. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych. Procedura przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku przebiega według następującego schematu:

1. Określenie czynników wewnętrznych i zewnętrznych wystąpienia sytuacji skrajnej z uwzględnieniem skali działania Banku, charakteru ryzyka ponoszonego przez Bank, otoczenia gospodarczego, otoczenia regulacyjnego, czynników demograficznych i innych.
2. Opracowanie założeń testów warunków skrajnych w oparciu o dane historyczne oraz planowaną skalę działalności Banku.
3. Przeprowadzenie testu warunków skrajnych w oparciu o szczegółowe metodyki określone w procedurach zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, Głównego Księgowego.

4. Sporządzenie opisu wyników przeprowadzonych testów.
5. Przekazanie informacji o wynikach przeprowadzonych testów warunków skrajnych wraz z analizami ryzyka i/lub adekwatności kapitałowej, zgodnie z procedurami szczegółowymi.
6. Opracowanie propozycji działań w przypadku wykazania wysokiej wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji awaryjnej (skrajnej) przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz we współpracy z jednostkami/komórkami organizacyjnymi.
7. Weryfikacja planów awaryjnych przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz oraz Głównego Księgowego.
8. Podjęcie decyzji przez Zarząd o przeprowadzeniu działań awaryjnych/ uruchomieniu planu awaryjnego.
9. Raportowanie wyników testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej, zgodnie z regulacjami.

Wybór konkretnych technik ograniczania skutków podejmowanego przez Bank ryzyka może rodzić konsekwencje finansowe, toteż Zarząd dokonuje analizy opłacalności i podejmuje decyzje o zastosowaniu najbardziej optymalnych rozwiązań w zakresie organizacji, automatyzacji i dokumentowania procesów zarządzania ryzykiem w Banku.

2.2. Informacje w odniesieniu do zasad zarządzania (art. 435 ust. 2.)

2.2.1. Opis systemu zarządzania, w tym zarządzania ryzykiem

Zarząd Banku działał w trzy osobowym składzie. Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając na podstawie Statutu Banku, biorąc pod uwagę wyniki indywidualnej oceny odpowiedniości, w tym reputację, wiedzę, umiejętności, doświadczenie zawodowe, wywiązywanie się z obowiązków, konflikt interesów, łączenie funkcji i poświęcenie czasu. Rada Nadzorcza dokonuje indywidualnej wtórnej oceny odpowiedniości Członków Zarządu i oceny kolegialnej Zarządu okresowo co najmniej raz na dwa lata, zgodnie z Polityką oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym.

Członków Rady Nadzorczej wybiera Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku, Regulaminem wyboru Członków Rady Nadzorczej oraz Regulaminem działania Rady Nadzorczej, biorąc pod uwagę wyniki indywidualnej oceny odpowiedniości. Co najmniej raz na dwa lata dokonywana jest indywidualna ocena wtórna członków Rady Nadzorczej oraz ocena kolegialna Rady jako organu.

Rada Nadzorcza powołała trzy osobowy Komitet Audytu, który wspiera działania Rady Nadzorczej poprzez prezentację swojego stanowiska, ocen i rekomendacji, co z kolei pozwala na podejmowanie przez Radę Nadzorczą stosownych decyzji w obszarach systemu zarządzania ryzykiem, sprawozdawczości finansowej oraz systemu kontroli wewnętrznej. Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty Instrukcją sporządzania informacji zarządczej, definiującą częstotliwość, zakres, odbiorców oraz terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka.

Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne.

Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji

w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko. W 2024 r. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku nie zajmowali stanowisk dyrektorskich.

2.2.2. Opis systemu kontroli wewnętrznej

1. W Banku Spółdzielczym w Rymanowie funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest elementem systemu zarządzania bankiem i którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawa bankowego, jest zapewnienie:
 - a. Skuteczności i efektywności działania,
 - b. Wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - c. Przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
 - d. Zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
2. W celu zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej wymienianych wyżej Bank, we wszystkich funkcjonujących procesach, projektuje, wprowadza i zapewnia działanie mechanizmów kontrolnych, które pełnią rolę zabezpieczeń organizacyjnych lub technologicznych przed nieakceptowalnym ryzykiem zaistnienia nieprawidłowości. Posiadane przez Bank mechanizmy kontrolne to m.in.; procedury; podział obowiązków; autoryzacja, w szczególności autoryzacja operacji finansowych i gospodarczych; kontrola dostępu; kontrola fizyczną; proces ewidencji operacji finansowych i gospodarczych w systemach: księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym; inwentaryzacja; dokumentowanie odstępstw; wskaźniki wydajności; szkolenia; zabezpieczenia prawne, ubezpieczenia.
3. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo bankowe. Na funkcję kontroli składają się: a) mechanizmy kontrolne; b) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w tym wykrywanie nieprawidłowości, w przestrzeganiu mechanizmów kontrolnych; c) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
4. Niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych ma postać czynności:
 - a. weryfikacji bieżącej – porównywaniu stanu faktycznego ze stanem wymaganym, dokonywanemu w celu oceny co najmniej przestrzegania mechanizmów kontrolnych, przed rozpoczęciem lub w trakcie trwających czynności wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w banku;
 - b. testowania – porównywania na wybranej próbie testowej stanu faktycznego ze stanem wymaganym, dokonywane w celu oceny co najmniej przestrzegania mechanizmów kontrolnych w odniesieniu do zakończonych czynności wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w Banku lub poszczególnych etapów tych czynności.
5. Stwierdzone w wyniku monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych nieprawidłowości są kategoryzowane zgodnie z przyjętymi zasadami i przekazywane zależnie od kategorii nieprawidłowości na odpowiedni poziom decyzyjny, celem podjęcia działań naprawczych i korygujących.
6. Raportowanie w ramach funkcji kontroli obejmuje przekazywanie wyników monitorowania na odpowiednie szczeble decyzyjne.
7. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony).
 - a. Na pierwszy poziom (linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka oraz mechanizmów kontrolnych, a także dokonywanie w ramach obowiązków służbowych pracowników poziomego monitorowania (monitorowania w ramach

pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.

- b. Na drugi poziom (linię obrony) składa się co najmniej: a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii, tj.: Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, Stanowisko Restrukturyzacji i Windykacji, Zespół Analityków Kredytowych i Monitoringu, oraz b) działalność komórki zgodności i Stanowisko Kontroli Wewnętrznej. Pracownicy komórek Banku na drugim poziomie (drugiej linii) w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez monitorowanie pionowe (weryfikacja bieżąca lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi) lub monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie poziome w komórkach drugiego poziomu). Do drugiej linii zalicza się również działalność Komitetu Kredytowego, Komitet zarządzania ryzykami i analiz, Członków Zarządu z pominięciem członka Zarządu odpowiedzialnego za pion handlowy.
 - c. Na trzeci poziom (linię obrony) składa się działalność audytu wewnętrznego, realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
- 8. Nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawuje Rada Nadzorcza, a odpowiedzialność za funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej ponosi Zarząd.
 - 9. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do ogólnego profilu ryzyka, tj. obejmuje w szczególności obszary obarczone wysokim ryzykiem. Przez obszary obarczone wyższym ryzykiem należy rozumieć te obszary działania jednostek lub komórek organizacyjnych Banku, gdzie istnieje potencjalne niebezpieczeństwo wystąpienia nieprawidłowości, które mogą wywołać niepożądane skutki finansowe lub negatywne zjawiska godzące w bezpieczne funkcjonowanie Banku. Obszary w działalności danej jednostki lub komórki organizacyjnej Banku, gdzie stwierdzono w trakcie przeprowadzania kontroli, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, szczególnie dużo błędów i nieprawidłowości zalicza się także do obszarów obarczonych wyższym ryzykiem.
 - 10. Czynności kontrolne stanowią integralną część codziennej działalności wszystkich pracowników banku oraz umożliwiają szybkie reakcje na zmieniające się warunki.

2.3. Ryzyko kredytowe

2.3.1. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym i ryzykiem koncentracji

Stosowane w Banku metody zarządzania ryzykiem kredytowym, częstotliwość analiz oraz struktura organizacyjna dostosowane są do profilu i wielkości tego ryzyka oraz skali i złożoności działalności kredytowej Banku.

Podstawowe czynniki analizowane przez Bank w celu określenia profilu ryzyka to w szczególności:

- 1. Całkowity współczynnik kapitałowy oraz współczynnik kapitału Tier I.
- 2. Wskaźnik jakości kredytów ogółem, w tym wskaźnik jakości detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
- 3. Udział kredytów w sumie bilansowej.
- 4. Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w sumie bilansowej.
- 5. Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sumie bilansowej.
- 6. Stan rezerw celowych, w tym rezerw na detaliczne ekspozycje kredytowe, na ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie.

7. Średni wskaźnik LtV.
8. Wysokość wskaźnika Dtl.
9. Wielkość sumy bilansowej.
10. Złożoność działalności, tj. brak transakcji instrumentów finansowych zaliczanych do portfela handlowego.
11. Struktura inwestycji Banku.

Bank angażuje środki w:

- a) akcję kredytową,
- b) obligacje Banku Zrzeszającego,
- c) lokaty w Banku Zrzeszającym,
- d) akcje Banku Zrzeszającego,
- e) bony skarbowe i pieniężne,
- f) obligacje skarbowe.

Bank kontynuuje politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku oraz poprzez niezbędne instrumenty. Do podstawowych działań mających na celu minimalizację ryzyka kredytowego należy zaliczyć dywersyfikację struktury przedmiotowej i podmiotowej portfela, poprzez wprowadzone wewnętrzne limity dotyczące:

- a) branż,
- b) produktów kredytowych,
- c) zabezpieczeń,
- d) detalicznych ekspozycji kredytowych,
- e) ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje:

- identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
- ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity),
- monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem rezydualnym,
- kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym i ryzykiem koncentracji.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:
 - 1) badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów;
 - 2) badaniu wpływu czynników ESG na Klientów Banku;
 - 3) badaniu wrażliwości sytuacji klienta na wystąpienie sytuacji skrajnych takich jak: zmiany rynkowych stóp procentowych, zmiany klimatu, zmiany środowiskowe, przemiany społeczne itp.;
 - 4) wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych i narzędzi informatycznych;
 - 5) prawidłowym zabezpieczaniu ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów;

- 6) bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania;
 - 7) dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych;
 - 8) prawidłowym prowadzeniu windykacji i restrukturyzacji wierzytelności oraz nadzoru nad trudnymi kredytami;
 - 9) rozdzieleniu funkcji oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej;
 - 10) kontroli działalności kredytowej.
2. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:
- 1) dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji);
 - 2) analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych;
 - 3) monitorowania rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości;
 - 4) analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego;
 - 5) monitorowania ekspozycji zagrożonych oraz nieobsługiwanych i restrukturyzowanych, ich struktury, czynników ryzyka;
 - 6) przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
 - a) organizacji systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - b) rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka,
 - c) sprawowaniu nadzoru nad ryzykami przez Prezesa Zarządu,
 - d) przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem Polityki kredytowej, w tym Polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Członkowi Zarządu ds. Handlowych,
 - e) prawidłowym przepływie informacji,
 - f) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
 - g) nadzorze nad działalnością kredytową,
 - h) organizacji odpowiedniego systemu kontroli i audytu,
 - i) ustaleniu apetytu na ryzyko ESG.

Podział zadań i odpowiedzialności w systemie zarządzania ryzykiem kredytowym

1. Rada Nadzorcza określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, rezydualnym, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka”.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem kredytowym.
3. Podmiotami odpowiedzialnymi za opracowanie, wdrażanie i przestrzeganie regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku są:
 - 1) Prezes Zarządu nadzorujący bezpośrednio ryzyko kredytowe Banku.
 - 2) Członek Zarządu, nadzorujący działalność handlową.
 - 3) Komitet Zarządzania Ryzykami opiniujący rodzaje i wysokość limitów wewnętrznych, wyniki analiz ryzyka kredytowego, wewnętrzne regulacje Banku.
 - 4) Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz odpowiedzialny za opracowanie propozycji rodzajów i wysokości limitów wewnętrznych, ich okresową weryfikację, analizę ryzyka kredytowego w ujęciu portfelowym, opracowanie wewnętrznych regulacji Banku.
 - 5) Pracownik Stanowiska Restrukturyzacji i Windykacji odpowiedzialny za restrukturyzację wierzytelności trudnych oraz raportowanie z procesu oceny ryzyka rezydualnego, w tym monitoring skuteczności zabezpieczeń i analizę efektów windykacji należności.

- 6) Kierownicy Oddziałów odpowiedzialni za przestrzeganie ustalonego poziomu ryzyka kredytowego oraz dbałość o jakość portfela kredytowego.
- 7) Audyt Wewnętrzny przeprowadzający kontrolę poprawności zarządzania ryzykiem kredytowym.
- 8) Wszyscy pracownicy Banku zobowiązani do przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku oraz do przeprowadzania rzetelnej kontroli bieżącej.

Zasady identyfikacji, pomiaru, analizy i raportowania ryzyka kredytowego.

Bank dokonuje identyfikacji, pomiaru, analizy i raportowania ryzyka kredytowego w zakresie:

ryzyka pojedynczej transakcji kredytowej:

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

System zarządzania ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy obejmuje:

- a) stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej, określone dla każdej z grup ekspozycji, charakteryzujących się podobnymi cechami,
- b) przestrzeganie limitów jednostkowych koncentracji ekspozycji,
- c) prawidłowe zabezpieczenia zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującymi zwrotność kredytów,
- d) bieżący monitoring ustanowionych zabezpieczeń kredytowych,
- e) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
- f) windykację i restrukturyzację oraz nadzór nad kredytami zagrożonymi,
- g) kontrolę działalności kredytowej.

ryzyka portfela kredytowego:

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują analizę:

- 1) jakościowo – ilościową portfela kredytowego, obejmującą również dywersyfikację portfela oraz ocenę realizacji limitów ograniczających ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 3) ryzyka rezydualnego,
- 4) ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 5) portfela ekspozycji restrukturyzowanych.

Analiza jakościowo – ilościowa:

Raporty w zakresie analizy jakościowo – ilościowej obejmują:

- 1) analizę wskaźnikową:
 - a) wskaźniki jakości portfela kredytowego;
 - b) wskaźniki podstawowe - wskaźniki udziału następujących wielkości:
 - kredytów zagrożonych brutto,
 - rezerw celowych w obligu kredytowym.
- 2) analizę jakościową:
 - a) jakość ekspozycji kredytowych - zestawienie należności według kategorii ryzyka obowiązujących dla tworzenia rezerw celowych,
 - b) jakość ekspozycji według lat zaangażowania – zestawienie należności w podziale na grupy ryzyka według lat udzielenia kredytu;

- 3) analizę dywersyfikacji portfela kredytowego (koncentracji zaangażowań) w podziale na:
 - a) zaangażowania zabezpieczone danym rodzajem zabezpieczenia – raportowane są ekspozycje kredytowe i zobowiązania pozabilansowe w podziale na grupy zabezpieczone jednorodnym rodzajem zabezpieczenia,
 - b) zaangażowania w poszczególne produkty - raportowane są ekspozycje kredytowe i zobowiązania pozabilansowe według rodzajów produktów kredytowych,
 - c) zaangażowania w sektor gospodarki - raportowane są ekspozycje kredytowe i zobowiązania pozabilansowe według sektorów gospodarki;
- 4) ocenę realizacji limitów zaangażowań.

Ryzyko rezydualne:

W celu ograniczania występowania ryzyka rezydualnego w Banku prowadzony jest systematyczny monitoring skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń kredytowych.

Monitoring skuteczności zabezpieczeń jest prowadzony w cyklach rocznych w oparciu o następujące informacje:

1. Analizę informacji na temat prowadzonych egzekucji komorniczych z przyjętych zabezpieczeń.
2. Ocenę jakości zabezpieczeń, w tym zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych w oparciu o wyliczanie wskaźnika udziału rezerw celowych w portfelu ekspozycji kredytowych ogółem.
3. Ocenę skuteczności przyjętych zabezpieczeń w oparciu o wyliczenie zwrotu z egzekucji.

2.3.2. Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka kredytowego

W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank ustanawia zabezpieczenia. Przyjmowane zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli:

- a) Wartość przyjmowanych zabezpieczeń na nieruchomości powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania, uwzględniając rodzaj nieruchomości (mieszkalna, komercyjna), rynek zabezpieczeń (pierwotny, wtórny), rodzaj produktu, itp.;
- b) Bank stale monitoruje zmiany na rynku typowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości;
- c) Bank preferuje zabezpieczenia kredytów, które pozwalają na:
 - skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
 - pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych,
 - przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

W Banku funkcjonują procedury monitorowania stanu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń w postaci hipotek na nieruchomościach, zgodnie z Rekomendacją „S”.

2.3.3. Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań

Bank definiuje ryzyko koncentracji zaangażowań jako, mogące istotnie wpłynąć na stabilność i bezpieczeństwo działania Banku, ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne

od wspólnych czynników; ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec: pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (koncentracja zaangażowań, koncentracja zaangażowań kapitałowych), tego samego sektora gospodarczego (branża/PKD), tego samego instrumentu finansowego (produkt), tego samego rodzaju zabezpieczenia kredytowego. Celem zarządzania ryzykiem koncentracji jest: dywersyfikacja i zminimalizowanie poziomu ryzyka, zapewnienie przestrzegania zewnętrznych limitów koncentracji, optymalizacja systemu limitów ograniczających ryzyko. Bank zarządza ryzykiem koncentracji poprzez stosowanie i monitorowanie systemu wewnętrznych limitów oraz stosowanie kilku form zabezpieczeń danej ekspozycji kredytowej.

W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Zarząd, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań. Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku. Zasady klasyfikacji ryzyka koncentracji zaangażowań pod względem istotności Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymania kapitału wewnętrznego w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

2.3.4. Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, Bank dokonuje jego identyfikacji, pomiaru, raportowania i oceny, analizując:

- 1) poziom zaangażowania Banku w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie,
- 2) jakość portfela kredytowego w grupie tych ekspozycji,
- 3) wartość ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sytuacji zagrożonej,
- 4) bieżącą ocenę wartości nieruchomości, w tym: rodzaj nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie, rodzaj hipoteki, miejsce Banku w kolejności zaspokajania się z hipoteki,
- 5) prawomocność wpisu, ubezpieczenie nieruchomości,
- 6) poziom wskaźnika LtV.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku zostały wprowadzone limity wewnętrzne, określające oczekiwaną strukturę portfela tych ekspozycji, zapewniającą jego dywersyfikację zgodnie z ogólną strategią Banku. Bank monitoruje zmiany zachodzące na rynku nieruchomości oraz weryfikuje wartość rynkową nieruchomości stanowiących zabezpieczenie ekspozycji kredytowych. Weryfikacja i monitoring prowadzone są na podstawie dokumentów przedkładanych przez kredytobiorcę oraz informacji i danych gromadzonych bezpośrednio przez pracowników Banku.

2.3.5. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych

Proces zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych obejmuje w szczególności:

- 1) ustalenie i przestrzeganie limitów ograniczających ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 2) wymogi dokumentowe w zakresie badania zdolności i wiarygodności kredytowej,
- 3) korzystanie z wewnętrznych i zewnętrznych baz danych,
- 4) system uprawnień do akceptacji ryzyka,
- 5) ograniczanie strat poprzez zabezpieczenie detalicznych ekspozycji kredytowych,

- 6) odpowiednie administrowanie detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,
- 7) procesy monitorowania detalicznych ekspozycji kredytowych i dochodzenia roszczeń,
- 8) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 9) zastosowanie narzędzi wspierających ocenę zdolności i wiarygodności kredytowej oraz zarządzanie ryzykiem portfela detalicznych ekspozycji kredytowych.

Bank monitoruje ryzyko kredytowe na jakie jest narażony w związku z zaangażowaniem w detaliczne ekspozycje kredytowe, określa poziom tego ryzyka oraz dokonuje jego analizy w celu weryfikacji poziomu ryzyka.

Bank sporządza kwartalnie raporty ukazujące podział produktowy detalicznych ekspozycji kredytowych, a także ich udział w portfelu kredytowym oraz jakość tego portfela i poziom utworzonych rezerw.

2.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności w Banku definiowane jest jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań, w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, a w efekcie niebezpieczeństwo poniesienia przez Bank dodatkowych kosztów związanych z koniecznością sprzedaży aktywów lub zaciągnięcia zobowiązań na niekorzystnych warunkach rynkowych.

Utrzymywany przez Bank poziom płynności musi być dostosowany do rodzaju i rozmiarów prowadzonej działalności i winien gwarantować posiadanie lub łatwy dostęp do środków finansowych w wysokości zapewniającej pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na te środki ze strony klientów Banku.

Dla zapewnienia zdolności do wywiązania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych, Bank stosuje proces zarządzania płynnością finansową.

Celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych. Do istotnych celów polityki Banku w zakresie płynności zalicza analizowanie sytuacji na rynku depozytowym, monitorowanie czynników stanowiących potencjalne zagrożenie dla płynności Banku, zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie.

2.4.1 Rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku - zatwierdza ogólny poziom narażenia Banku na ryzyko płynności oraz sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowanego ryzyka płynności ze strategią i planem finansowym Banku.
- 2) Zarząd Banku – odpowiada za:
 - a) wprowadzenie struktury organizacyjnej zapewniającej niezależność funkcji pomiędzy jednostkami przeprowadzającymi transakcje mające wpływ na ryzyko płynności i jednostkami odpowiedzialnymi za pomiar, monitorowanie i kontrolowanie ryzyka płynności;
 - b) opracowanie, wprowadzenie i aktualizację pisemnych procedur zarządzania ryzykiem płynności;

- c) skuteczność zarządzania ryzykiem płynności;
 - d) informuje Radę Nadzorczą o sytuacji płynnościowej Banku.
- 3) Komórka zarządzająca –Z-ca Głównego Księgowego - wykonuje bezpośrednie, bieżące zadania związane z utrzymywaniem płynności śróddziennej Banku, zarządza środkami Banku w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywania się Banku z zawartych umów. Zespół Księgowości i Sprawozdawczości wykonuje zadania związane z utrzymaniem płynności krótko, średnio- i długookresowej Banku.
 - 4) Komórka monitorująca - Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz - odpowiedzialny jest za pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności dla Rady i Zarządu Banku, przygotowywanie projektów regulacji wewnętrznych Banku oraz opracowanie propozycji limitów dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.
 - 5) Komitet Zarządzania Ryzykami i Analiz - opiniuje procedury zarządzania ryzykiem płynności, procedury pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli ryzyka płynności, propozycje limitów ograniczających ryzyko płynności.
 - 6) Stanowisko kontroli wewnętrznej - przeprowadza kontrolę poprawności zarządzania ryzykiem płynności,
 - 7) Pozostałe komórki organizacyjne zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów awaryjnych.

2.4.2 Działalność w zakresie pozyskania finansowania.

- 1) Głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych, w tym osób prywatnych i sektora budżetowego;
- 2) Pozyskiwanie depozytów o dłuższym terminie wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 3) Bank bada zachowanie rynku, w tym poziom cen w celu utrzymania konkurencyjnej oferty.

2.4.3 Stopień, w jakim funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności są scentralizowane bądź zdecentralizowane.

Podział realizowanych w Banku zadań zapewniał niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka płynności przez Bank. Funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności w Banku były scentralizowane.

2.4.4. Funkcjonowanie w ramach zrzeszenia.

Bank Spółdzielczy jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości i jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank Zrzeszający na rzecz Banku Spółdzielczego przeprowadza rozliczenia pieniężne, prowadzi rachunek bieżący, gromadzi nadwyżki środków, prowadzi rachunek rezerwy obowiązkowej, dostarcza dodatkowych źródeł finansowania.

Bank Spółdzielczy nie pozyskuje finansowania od innych banków spółdzielczych, nadwyżki środków w postaci lokat gromadzi w Banku Zrzeszającym, dokonuje zakupu aktywów za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.

2.4.5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku.

Lp.	Wyszczególnienie	2024-12-31 (w tys. zł)
1	gotówka	7 135
2	środki na rachunku bieżącym (w tym lokaty O/N)	13 036
3	lokaty terminowe w BPS	70 495
4	bony pieniężne NBP	149 952
5	obligacje skarbowe lub posiadające gwarancję Skarbu Państwa	42 169
6	depozyt obowiązkowy	20 965
Ogółem		301 752

2.4.6 Wymogi dotyczące dodatkowego zabezpieczenia na wypadek obniżenia oceny kredytowej banku.

Nie dotyczy.

2.4.7 Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banków obowiązujące w danej jurysdykcji.

W okresie 2024 roku Bank osiągnął wskaźniki płynności krótkoterminowej LCR oraz wskaźnik stabilnego finansowania NSFR powyżej wymaganego minimalnego poziomu 100%.

Kształtowanie się wskaźnika płynności krótkoterminowej LCR na dzień 31.12.2024 r.:

Pozycja	Stan (w tys. zł)
Aktywa płynne	197 423
Wpływy płynności	65 214
Wpływy płynności	22 133
LCR	458,25%

Kształtowanie się wskaźnika stabilnego finansowania NSFR na dzień 31.12.2024 r.:

Pozycja	Stan (w tys. zł)
Dostępne stabilne finansowanie	299 930
Wymagane stabilne finansowanie	85 141
NSFR	352,28%

2.4.8 Luka płynności zawierająca kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności.

Podstawą analizy ryzyka płynności jest luka płynności i współczynniki płynności. Bank dokonuje analizy luki na podstawie zestawienia zapadalności i wymagalności aktywów i pasywów oraz pozycji pozabilansowych powodujących prognozowany wpływ lub wypływ środków.

Kształtowanie się skumulowanej luki płynności, współczynników płynności przedstawia tabela (dane w tys. zł):

Przedział płynności	Aktywa + PZB	Pasywa + PZB	Luka	Luka skumulowana	Współczynnik płynności skumulowany	Wskaźnik luki
od 2 do 7 dni	294 193	54 496	239 697	239 697	5,40	61,46
od 7 dni do 1 m-ca	23 775	33 704	-9 929	229 768	3,61	58,92
od 1 m-c do 3 m-cy	2 652	37 458	-34 806	194 962	2,55	49,99
od 3 m-cy do 6 m-cy	3 522	40 524	-37 002	157 960	1,95	40,51
od 6 m-cy do 12 m-cy	8 596	51 156	-42 560	115 401	1,53	29,59

2.4.9. Dodatkowe zabezpieczenia płynności w ramach zrzeczenia.

Bank może skorzystać w Banku Zrzeszającym z kredytu w rachunku bieżącym oraz kredytów celowych oferowanych na finansowanie działalności kredytowej. Bank jako uczestnik Systemu Ochrony BPS w sytuacji zaistnienia niebezpieczeństwa utraty płynności może od Spółdzielni otrzymać pomoc płynnościową.

2.4.10 Aspekty ryzyka płynności, na które bank jest narażony i które monitoruje.

Do głównych źródeł występowania ryzyka płynności w Banku zalicza się:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów Banku,
- 2) ryzyka związane ze stroną pasywną bilansu Banku:
 - a) ryzyko nietypowego zachowania się deponentów;
 - b) ryzyko związane ze zdolnością pozyskania depozytów przez Bank i finansowania zewnętrznego;
 - c) ryzyko wynikające z realizacji udzielonych zobowiązań pozabilansowych;
- 3) ryzyka związane ze stroną aktywną bilansu Banku:
 - a) ryzyko braku wystarczającej ilości środków na rachunku bieżącym;
 - b) ryzyko braku wystarczającej ilości środków pieniężnych w kasach Banku;
 - c) ryzyko niedotrzymania terminów spłat kredytów przez klientów;
 - d) ryzyko braku możliwości zbycia (upłynnienia) aktywów;
- 4) ryzyko dużych koncentracji zobowiązań i należności.

2.4.11 Dywersyfikacja źródeł finansowania.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) oferowanie produktów depozytowych klientom sektora niefinansowego i budżetowego,
- 2) różne terminy wymagalności depozytów,
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

2.4.12 Inne techniki wykorzystywane do ograniczenia ryzyka płynności.

Do podstawowych technik ograniczenia ryzyka płynności zaliczamy:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym limitów wewnętrznych utrzymujących całościowe narażenie banku na ryzyko płynności i limity zewnętrzne (nadzorcze miary płynności);
- 2) odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów, aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;
- 3) dokonywanie identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem płynności poprzez przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 4) przystąpienie do Systemu Ochrony BPS, które zapewnia w określonych sytuacjach wsparcia z funduszu pomocowego zabezpieczającego płynność,
- 5) przeprowadzanie audytu.

2.4.13 Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności, łącznie z dodatkowymi wskaźnikami, dla których bank nie ujawnia danych.

- 1) płynność płatnicza - zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) płynność śródziemna – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;
- 3) płynność krótkoterminowa - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 4) płynność średnioterminowa - zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 5) płynność długoterminowa - monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 6) nadwyżka płynności – wysokiej jakości aktywa stanowiące zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności.

Pozostałe pojęcia są określone w procedurze wewnętrznej – Zasady zarządzania płynnością finansową.

W ramach oceny i monitorowania poziomu ryzyka płynności Bank na koniec każdego miesiąca dokonuje analizy wskaźnikowej składników bilansu, które umożliwiają ocenę stopnia narażenia Banku na ryzyko płynności.

W szczególności monitorowanie wskaźników wczesnego ostrzegania dotyczy podstawowych pozycji bilansu: suma bilansowa, aktywa płynne, portfel kredytowy, baza depozytowa, osad we wkładach oraz wskaźników wyrażonych w procentach:

- 1) depozyty niestabilne / aktywa netto
- 2) aktywa płynne / depozyty niestabilne
- 3) kredyty według wartości nominalnej / depozyty stabilne
- 4) kredyty według wartości nominalnej / depozyty
- 5) lokaty międzybankowe udzielone / depozyty
- 6) zobowiązania pozabilansowe / fundusze własne Banku
- 7) kredyty długoterminowe (udzielone na okres powyżej 5 lat)/kredyty według wartości nominalnej z pzb.

Bank monitoruje pozostałe podstawowe wskaźniki ekonomiczne określone w procedurze wewnętrznej – Zasady zarządzania płynnością finansową i wyniki po zakończeniu miesiąca przedkłada Zarządowi.

2.4.14 Wyjaśnienie, jak są wykorzystywane testy warunków skrajnych.

W ramach ryzyka płynności Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych. O ich wynikach informowany był Zarząd i Rada Nadzorcza. Wyniki testów warunków skrajnych wykorzystywane są do oceny adekwatności nadwyżki płynności, w procesie tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko płynności oraz jako scenariusze w planach awaryjnych.

2.4.15 Opis modelowanych scenariuszy testów warunków skrajnych.

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank w okresach miesięcznych dokonuje analizy scenariuszy sytuacji kryzysowej - kryzys w sektorze bankowym oraz scenariusza - kryzys w BS.

W okresach kwartalnych Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla następujących scenariuszy:

- 1) scenariusz I – wypływ środków klientów nie bankowych;
- 2) scenariusz II – wypływ środków z tytułu udzielonych zobowiązań pozabilansowych;
- 3) scenariusz III – wypływ środków klientów nie bankowych dokonany za pomocą kanałów elektronicznych;
- 4) scenariusz IV – wypływ środków klientów nie bankowych z wysokim oprocentowaniem;
- 5) scenariusz V – interakcje wynikające z innych rodzajów ryzyka;
- 6) scenariusz VI – kryzys płynności systemu bankowego;
- 7) scenariusz VII – płynność śróddzienna (nieprzewidziany i ponadprzeciętny wypływ środków z rachunku bieżącego Banku wynikający z realizacji bieżących płatności wychodzących klientów niebankowych).

Bank przeprowadza testy odwrócone służące określeniu scenariuszy, które mogłyby doprowadzić do negatywnych skutków zmaterializowania się ryzyka płynności w postaci niedotrzymania nadzorczych miar płynności.

W celu wyliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności Bank dokonuje analizy poprzez test warunków skrajnych, czyli analizę sytuacji szokowej, która zakłada nagły spadek bazy depozytowej o 30%, przy jednoczesnym założeniu konieczności utrzymania wskaźnika LCR na poziomie minimum 100%. W 2024 roku nie było konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko płynności.

2.4.16 Wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych.

Plany awaryjne zostały z testami warunków skrajnych zintegrowane poprzez wykorzystanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających plan awaryjny utrzymania płynności.

2.4.17 Polityka banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności.

W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych, Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów, które spełniają następujące warunki: łatwa zbywalność, wysoka jakość kredytowa i brak

prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania tych aktywów w celu pozyskania środków.

Bank tak zarządza wysokością rezerwy płynności, aby zapewnić utrzymanie nadzorczych miar płynności oraz aby stanowiła zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych przy równoczesnym minimalizowaniu kosztów utrzymaniu płynności.

2.4.18 Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie płynności.

Wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR) oraz wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) są wyznaczane i monitorowane codziennie.

Raportowanie w zakresie oceny ryzyka płynności odbywa się w cyklach miesięcznych dla Zarządu Banku i kwartalnie dla Rady Nadzorczej.

W okresach półrocznych sporządzana jest także pogłębiona analiza płynności długoterminowej.

2.5. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko negatywnego wpływu zmian stopy procentowej na aktualny i przyszły wynik finansowy Banku oraz jego kapitał, wynikające z wrażliwości stawek oprocentowania aktywów i pasywów Banku na zmianę rynkowych stóp procentowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymuje pozycję luki w ramach limitów przyjętych w Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku.

Wewnętrzne regulacje Banku dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej uwzględniają kluczowe zagadnienia zawarte w rekomendacjach nadzorczych, w tym Zasadach zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej dla uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Ryzyko stopy procentowej monitorowane jest poprzez analizę ryzyka luki i profilu stopy procentowej bilansu Banku oraz analizę wykorzystania i przestrzegania przyjętych limitów wewnętrznych. Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

W celu prawidłowego monitoringu ryzyka stopy procentowej Bank prowadzi ponadto analizy symulacyjne z uwzględnieniem scenariusza szokowego.

Najważniejszą część ryzyka stopy procentowej w Banku związana jest z ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym, gdyż według obserwacji historycznych, w największym stopniu wpływa na poziom zmian wyniku odsetkowego.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej metodą luki w oparciu o sporządzone raporty i analizy, w tym:

- 1) raport luki terminów przeszacowania, pokazujący wielkość i charakter niedopasowania (luki) sald bilansowych i pozabilansowych pozycji/ pozycji aktywów i pasywów Banku wrażliwych na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania;
- 2) raport luki ryzyka bazowego, obrazujący wielkość i charakter niedopasowania (luki) pozycji bilansowych i pozabilansowych / aktywów i pasywów wrażliwych w poszczególnych terminach przeszacowania, w podziale na stawki bazowe, w oparciu o które ustalane jest oprocentowanie należności / zobowiązań Banku / produktów/ instrumentów finansowych;
- 3) raport luki ryzyka opcji klienta, obrazujący wpływ na miary wyniku odsetkowego netto oraz na wartość ekonomiczną kapitału wcześniejszych spłat kredytów, zrywalności depozytów terminowych przed umownym terminem wymagalności oraz modelowania behawioralnego w przypadku, gdy poziom tego ryzyka stopy procentowej jest istotny;
- 4) analizę stopnia wrażliwości oprocentowania pozycji wrażliwych Banku na zmiany stóp rynkowych, co do wysokości nominalnego oprocentowania, istnienia różnych od 1 mnożników stawek bazowych oraz klauzul minimalnego i maksymalnego oprocentowania poszczególnych produktów;
- 5) symulacje wpływu zmian poziomu stóp procentowych na dochody i wartość ekonomiczną przy aktualnej strukturze pozycji wrażliwych;
- 6) analizy testów warunków skrajnych (stress test) dla aktualnej struktury aktywów i pasywów wrażliwych.

Dla potrzeb analizy przyjęto następujące przedziały przeszacowania:

1 dzień; (1 dzień; 1 miesiąc]; (1 miesiąc; 3 miesiące]; (3 miesiące; 6 miesięcy]; (6 miesięcy; 9 miesięcy]; (9 miesięcy; 1 rok]; (1 rok; 1,5 roku]; (1,5 roku; 2 lata]; (2 lata; 3 lata]; (3 lata; 4 lata]; (4 lata; 5 lat]; (5 lat; 6 lat]; (6 lat; 7 lat]; (7 lat; 8 lat]; (8 lat; 9 lat]; (9 lat; 10 lat]; (10 lat; 15 lat]; (15 lat; 20 lat]; powyżej 20 lat.

W ramach analiz ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej, w oparciu o raport luki terminów przeszacowania, przeprowadzono analizę wpływu nieoczekiwanej zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału. Wyliczenie obejmowało scenariusz równoległego przesunięcia krzywej dochodowości w wariancie zmienności stóp procentowych o - 2,5 pp., co wygenerowało zmianę wartości ekonomicznej kapitału wynoszącą minus 3 721 tys. zł. Wskaźnik procentowej zmiany kapitału własnego wyniósł 11,82 %, czyli poniżej limitu wewnętrznego wynoszącego maksymalnie 15% sumy kapitałów Tier 1 i Tier 2.

2.6. Ryzyko walutowe

Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.

Obok Rady Nadzorczej i Zarządu koordynujących politykę zarządzania ryzykiem na najwyższym szczeblu, w procesie zarządzania ryzykiem walutowym uczestniczą Główny Księgowy, Kierownik Centrali oraz pozostałe komórki organizacyjne zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania ryzykiem walutowym Banku.

Dla zapewnienia prawidłowego zarządzania ryzykiem walutowym nalicza się pozycje walutowe indywidualne – pozycje netto dla każdej waluty obcej oddzielnie oraz całkowitą pozycję walutową Banku na każdy dzień roboczy.

Bank obsługuje operacje w walutach EURO, GBP, USD. Działalność dewizowa koncentruje się na rozliczaniu przychodzących przekazów dewizowych, realizacji przekazów zleconych przez klientów Banku oraz bezgotówkowej i gotówkowej wymianie walut.

Bank będzie kształtował pozycję walutową w ramach limitu otwartej pozycji walutowej całkowitej nie przekraczającej 2% funduszy własnych oraz limitów dla każdej z walut osobno, dostosowując operacyjnie zajmowaną pozycję w danej walucie obcej do kształtowania się kursu złotego.

Na rynku walutowym, Bank przykłada szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nieprzekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

2.7. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów informatycznych lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne, ryzyko reputacji oraz zarządzanie relacjami z klientami.

Celem nadrzędnym do zrealizowania w roku 2024 w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym było utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie. Udoskonalano proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w celu właściwej identyfikacji, pomiaru, oceny, monitorowania, raportowania, kontrolowania lub ograniczania, stosując dobre praktyki zawarte w Rekomendacji M i Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych przez KNF.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym tworzą: regulacje wewnętrzne, struktura organizacyjna systemu, narzędzia informatyczne wspomagające realizację procesu oraz informacje o zdarzeniach operacyjnych.

W Banku gromadzone i ewidencjonowane są informacje o zdarzeniach klasyfikowanych w obszarze ryzyka operacyjnego. Dla wspomagania procesu ewidencjonowania, pomiaru, monitorowania i raportowania zdarzeń ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje program informatyczny RiskAB. Stosowany jest podział zdarzeń operacyjnych na typy zdarzeń zgodnie z Rekomendacją M KNF.

Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym jest ograniczanie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania tym ryzykiem, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i kontroli wewnętrznej.

Ryzyko operacyjne obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku, w tym produkty, procesy i systemy. Uwzględnia także czynniki wewnętrzne takie jak, struktura organizacyjna, specyfika działalności, użytkowane systemy informatyczne, specyfikę klientów, skargi klientów, jakość kadr i czynniki zewnętrzne, tj. otoczenie w którym Bank działa. Zebrane informacje są przetwarzane w celu zidentyfikowania profilu ryzyka operacyjnego oraz poziomu ryzyka operacyjnego Banku. Profil ryzyka operacyjnego, rozumiany jest jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne; określa stopień narażenia na ryzyko operacyjne. Profil wyznaczany jest na podstawie danych zebranych w procesie identyfikacji i oceny zdarzeń operacyjnych ze wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku, analizy kluczowych wskaźników ryzyka (KRI), sporządzenia mapy ryzyka operacyjnego. W Banku przeprowadza się testy warunków skrajnych z ryzyka operacyjnego na podstawie zgromadzonych danych o stratach oraz wpływie na poziom wymogu kapitałowego. W celu zarządzania ciągłością działania Bank posiada oddzielnie procedury, plany utrzymania ciągłości działania, plany awaryjne i dąży do ich jak najlepszego dostosowania do zmieniających się warunków funkcjonowania Banku.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody podstawowego wyznacznika BIA na dzień 31.12.2024 roku został wyznaczony na poziomie 2 660 tys. zł. W 2024 r. suma strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego wynosiła 36,87 tys. zł.

Kwoty strat brutto za 2024 rok

Rodzaj/ kategoria zdarzenia		Wartość strat brutto w 2024 roku (w tys. zł)	Wartość strat netto w 2024 roku (w tys. zł)
1. Oszustwo wewnętrzne	1. Działania nieuprawnione	0	0
	2. Kradzież i oszustwo	0	0
2. Oszustwo zewnętrzne	1. Kradzież i oszustwo	0	0
	2. Bezpieczeństwo systemów	0	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze	0	0
	2. Bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0
	3. Podziały i dyskryminacja	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. Obsługa klientów, ujawnienie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0	0
	2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0	0
	3. Wady produktów	0	0
	4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0	0
	5. Usługi doradcze	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	1. Klęski żywiołowe i inne zdarzenia	23,52	3,52
6. Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów	1. Systemy	0,17	0,17
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	13,19	0,2
	2. Monitorowanie i sprawozdawczość	0	0
	3. Dokumentacja dotycząca klienta	0	0
	4. Zarządzanie rachunkami klientów	0	0
	5. Uczestnicy procesów niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	0	0
	6. Sprzedawcy i dostawcy	0	0
SUMA		36,87	3,88

2.8. Ryzyko braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności zostało uregulowane w Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, Polityce Zgodności i Regulaminie funkcjonowania komórki ds. zgodności. Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla działania Banku, monitorowanie zaistniałych incydentów, podejmowanie działań wspierających oraz naprawczych, zapobiegających narażeniu Banku na występowanie zdarzeń wynikających z ryzyka braku zgodności oraz potencjalnych negatywnych skutków finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, wymogów organów nadzorczych, rekomendacji i standardów rynkowych.

Obszary, które Bank uznaje za istotne z punktu widzenia zachowania zgodności to w szczególności:

- 1) przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz przestrzeganie sankcji międzynarodowych,
- 2) przeciwdziałanie działalności konkurencyjnej pracowników banku,
- 3) zapobieganie konfliktom interesów, w tym konfliktowi personalnemu,
- 4) ochrona konsumenta i przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji,
- 5) prawidłowe rozpatrywanie skarg i reklamacji,
- 6) realizacja obowiązków informacyjnych względem klientów banku,
- 7) prawidłowa realizacja Polityki wynagrodzeń;
- 8) prawidłowa realizacja polityki informacyjnej, w tym dotycząca ujawnień.

Szczególną rolę w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności odgrywa komórka ds. zgodności która została wyodrębniona w strukturze organizacyjnej Banku i podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu (podległość organizacyjna) oraz Radę Nadzorczą (podległość funkcjonalna) i ma zapewnione wskazane w przepisach prawnych atrybuty oraz odpowiednie narzędzia w celu skutecznego zarządzania ryzykiem braku zgodności. Komórka ds. zgodności odpowiedzialna jest za zgodność zarówno w ramach funkcji kontroli, jak i w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności, obowiązki oraz uprawnienia komórki ds. zgodności zostało określone w Regulaminie funkcjonowania komórki ds. zgodności. Zapewnienie zgodności przez funkcję kontroli realizowane jest przez każdego pracownika Banku w ramach przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych, poprzez tworzenie, stosowanie oraz modyfikowanie mechanizmów kontrolnych i dokonywanie niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zgodnie z przypisanymi mu obowiązkami służbowymi.

Monitorowania, kontrolowania ryzyka braku zgodności oraz raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej z obszaru ryzyka braku zgodności dokonuje Stanowisko zgodności w oparciu o informacje otrzymane z odpowiednich komórek organizacyjnych Banku.

2.9. Ryzyko biznesowe

Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan ekonomiczno-finansowy, w którym uwzględnia wpływ zmian warunków makroekonomicznych (otoczenia) na poziom ryzyka oraz ich wpływ na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości.

Ryzyko biznesowe przejawia się w obszarze wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji.

W celu ograniczenia ryzyka biznesowego Bank zakłada następujące poziomy podstawowych wskaźników ekonomicznych:

- a) Coroczne wypracowanie wyniku finansowego netto zapewniającego realną odbudowę funduszy własnych,
- b) Przyrost funduszy własnych Banku przekraczający wskaźnik inflacji,
- c) Przyrost sumy bilansowej na poziomie dynamiki przyrostu funduszy własnych,
- d) Wskaźnik C/I na poziomie określonym przez SSOZ BPS.

Bank w ramach analizy ryzyka wyniku finansowego monitoruje następujące wskaźniki:

- a) Stopy zwrotu z aktywów ROA netto,
- b) Stopy zwrotu z funduszy ROE netto,
- c) Relacji kosztów działania banku wraz z amortyzacją do wyniku z działalności bankowej (C/I),
- d) Marży odsetkowej.

3. Fundusze własne

Ujawnienia w zakresie funduszy własnych zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r., ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 zawierają załączniki do niniejszej informacji.

4. Adekwatność kapitałowa

4.1. Informacje ogólne

Bank Spółdzielczy w Rymanowie dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka, na jakie jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowano i wdrożono proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, tzw. ICAAP.

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

W swej działalności Bank rozpoznaje jako istotne ryzyka filaru I (kredytowe, koncentracji zaangażowań, koncentracji kapitałowej, operacyjne, walutowe) oraz inne ryzyka uwzględnione w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Rymanowie” w przypadku których pomiar (wykonywany wg kryteriów ilościowych lub jakościowych), według zasad wskazanych w Instrukcji, wykazuje potencjalny i znaczący wpływ na wynik finansowy, fundusze Banku albo Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy na ich pokrycie.

Metoda stosowana przez Bank do oceny adekwatności kapitałowej bazuje na wielkości regulacyjnych wymogów kapitałowych do których dodawane są wielkości dodatkowych wymogów wewnętrznych; uwzględnia też konieczność zachowania relacji funduszy własnych do wewnętrznego wymogu kapitałowego (kapitału wewnętrznego) na poziomie co najmniej 1.

Obliczenie regulacyjnego wymogu kapitałowego wykonuje się w odniesieniu do:

- 1) ryzyka kredytowego – z zastosowaniem metody standardowej,

- 2) ryzyka rynkowego (walutowego) – związanego ze skalą działalności dewizowej,
- 3) ryzyka operacyjnego – z zastosowaniem metody podstawowego wskaźnika do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych.

Ryzyka istotne identyfikowane w Banku w ramach pomiaru adekwatności kapitałowej:

- 1) ryzyko kredytowe (w tym koncentracji, rezydualne i ESG),
- 2) ryzyko rynkowe, ze względu na skalę prowadzonej działalności rozumiane jako walutowe,
- 3) ryzyko operacyjne (w tym braku zgodności, ICT, ESG),
- 4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 5) ryzyko płynności i finansowania,
- 6) ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego),
- 7) ryzyko kapitałowe niewypłacalności,
- 8) ryzyko dźwigni finansowej.

Ryzyka nieistotne identyfikowane w Banku w ramach pomiaru adekwatności kapitałowej:

- 1) ryzyko utraty reputacji,
- 2) ryzyko cyklu gospodarczego,
- 3) ryzyko strategiczne,
- 4) ryzyko transferowe,
- 5) ryzyko modeli.

4.2. Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu poszczególnych ryzyk

Minimalne wymogi kapitałowe Banku na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na 31.12.2024 roku (w tys. zł)

Minimalne wymogi kapitałowe (w tys. zł), w tym:	5 736
z tytułu ryzyka kredytowego	3 076
z tytułu ryzyka walutowego	-
z tytułu ryzyka operacyjnego	2 660

Minimalny (regulacyjny) wymóg kapitałowy na dzień 31.12.2024 r. wyniósł 5 736 tys. zł., w tym na ryzyko kredytowe 3 076 tys. zł i na ryzyko operacyjne 2 660 tys. zł.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego, zgodnie z Rozporządzeniem CRR stanowi iloczyn łącznej ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz wagi 8%. Łączną ekspozycję na ryzyko kredytowe oblicza się jako sumę aktywów i udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest zgodnie z metodą wskaźnika bazowego BIA wg Rozporządzenia CRR).

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego Bank oblicza jeśli suma całkowitej pozycji walutowej netto przekracza 2% funduszy własnych Banku, i stanowi on wówczas 8% całkowitej pozycji walutowej netto.

Informacje z zakresu art. 438 lit. c) Rozporządzenia CRR Bank ujawnia na żądanie właściwego organu.

5. Polityka w zakresie wynagrodzeń.

Polityka wynagrodzeń obowiązująca w Banku uwzględnia zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach. Polityka określa zasady wynagradzania wszystkich pracowników, w tym pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku.

Do stanowisk istotnych w 2024 roku Bank zaliczał Członków Rady Nadzorczej, Członków Zarządu, oraz na podstawie zaleceń KNF zasadami przyznawania zmiennych składników wynagradzania zostały objęte stanowiska (funkcje kluczowe): Stanowisko ds. zgodności i Stanowisko ds. ryzyka. Bank przeprowadza co najmniej raz w roku weryfikację stanowisk, występujących w Banku oraz określa krąg pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na jego profil ryzyka.

Wynagrodzenie zmienne pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku realizowane jest zgodnie z postanowieniami Regulaminu zmiennych składników wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Rymanowie.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania planu ekonomiczno-finansowego w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe. Premia uznaniowa uzależniona jest od oceny efektów pracy, obejmującej następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach:

- 1) kryterium ilościowe na poziomie nie niższym (min. 100%) niż bezwzględnie obowiązujące, określone w przepisach zewnętrznych, tj.
 - a) łączny współczynnik kapitałowy nie mniejszy niż wymagany próg, tj. 10,5 %
 - b) wskaźnik płynności NSFR wynosi co najmniej 100 %
 - c) wskaźnik dźwigni finansowej minimum 3
- 2) oraz kryterium ilościowe na poziomie nie niższym niż 100% założone w Planie ekonomiczno-finansowym Banku, tj.
 - d) zysk netto
 - e) zwrot z kapitału własnego (ROE)

lub gdy średnie wykonanie wskaźników wymienionych w ppkt. 2) w ostatnich trzech latach nie spada poniżej 100% poziomu założonego w planie ekonomiczno-finansowym, ale jednocześnie spełnia wymóg 100% wskaźników bezwzględnie wymaganych przepisami zewnętrznymi.

- 3) oraz kryterium ilościowe - wskaźnik C/I na poziomie równym lub niższym od założonego w Planie ekonomiczno-finansowym Banku

lub gdy średnie wykonanie wskaźnika wymienionego w ppkt. 3) w ostatnich trzech latach nie wzrasta powyżej 100% poziomu założonego w planie ekonomiczno-finansowym, ale jednocześnie spełnia wymóg 100% wskaźnika bezwzględnie wymaganego przepisami zewnętrznymi.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

- 1) Uzyskane absolutorium w okresie oceny,
- 2) Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,

- 3) Ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

Oceny pozostałych pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku dokonuje Zarząd, uwzględniając:

- 1) pozytywną ocenę zaangażowania danej osoby w realizację powierzonych zadań,
- 2) ocenę działań nadzorowanego obszaru wydaną przez audyt wewnętrzny SSOZ, KNF w ramach procesu BION, biegłego rewidenta w ramach badania sprawozdania finansowego a także lustracji ustawowej nie zawierającą krytycznych nieprawidłowości rozumianych zgodnie z rekomendacją H KNF,
- 3) ocenę realizacji planu działania,
- 4) ocenę realizacji SIZ na podstawie kontroli wewnętrznych i zewnętrznych.

Z uwagi na skalę działalności Banku oraz przepisy ustawy – prawo bankowe nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Bank ustalił maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie 7. Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

6. Zarządzanie konfliktem interesów

Bank posiada Politykę unikania konfliktów interesów, dotyczącą zarówno zaistniałych, jak i potencjalnych konfliktów interesów oraz określającą relacje i zdarzenia, w tym usługi, umowy lub transakcje zawierane przez bank, w których mogą wystąpić konflikty interesów oraz wskazywać, jak należy zarządzać takimi konfliktami. Polityka obejmuje w szczególności relacje, umowy i transakcje z podmiotami powiązanymi, oraz między bankiem, a członkami organów statutowych, pracownikami, klientami i kontrahentami.

Podstawowymi przyczynami powstawania konfliktów interesów mogą być powiązania personalne, działalność dodatkowa – poświęcanie wystarczającej ilości czasu na realizację zadań w Banku, działalność konkurencyjna w stosunku do działalności Banku, działalność konkurencyjna w stosunku do klientów Banku oraz nierówne traktowanie.

W celu unikania konfliktu interesów wynikających z powiązań personalnych Bank podejmuje odpowiednie działania:

na poziomie Rady Nadzorczej Banku

- 1) wprowadza odpowiednie zapisy w Regulaminie wyborów członków Rady Nadzorczej – ocenę pierwotną członków Rady Nadzorczej,
- 2) wprowadza odpowiednie zapisy w Polityce oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym,
- 3) wyłącza z procesów decyzyjnych członków Rady Nadzorczej, będących jednocześnie kontrahentami Banku ze spraw ich dotyczących,
- 4) wyłącza z głosowania osoby których dotyczy sprawa,

na poziomie Zarządu Banku:

- 1) stosuje odpowiednią konstrukcję oceny pierwotnej i wtórnej odpowiedzialności członków Zarządu, między innymi pod kątem powiązań personalnych oraz czasu poświęcanego na pracę w Banku,
 - 2) przeprowadzana przez Radę Nadzorczą ocena pierwotna i wtórna członków Zarządu, uwzględnia unikanie konfliktów interesów,
 - 3) zapewnia odpowiednią strukturę organizacyjną, tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie organizacyjnym,
 - 4) zapewnia odpowiedni podział zadań w Zarządzie,
 - 5) konstrukcja pełnomocnictw oraz upoważnień, wyłącza możliwość podejmowania decyzji lub zawierania umów wspólnie przez osoby powiązane personalnie,
 - 6) zasady kontroli wewnętrznej, opracowane są tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie kontroli,
 - 7) system kontroli wewnętrznej zapewnia kontrolę przestrzegania zasad unikania konfliktu interesów,
 - 8) z głosowania wyłączone są osoby których dotyczy sprawa,
 - 9) nie stosuje działań o charakterze represyjnym w stosunku do sygnalistów,
- na poziomie pracowników Banku:
- 1) zapewnia odpowiednią strukturę organizacyjną, tak aby osoby powiązane personalnie nie podlegały sobie w trybie organizacyjnym,
 - 2) zapewnia odpowiedni podział zadań uwzględniony w zakresie czynności,
 - 3) konstrukcja pełnomocnictw oraz upoważnień, wyłączających możliwość podejmowania decyzji lub zawierania umów wspólnie przez osoby powiązane personalnie,
 - 4) w przypadku pracowników kredytowych, zajmujących się dodatkową działalnością wyłączanie ich z procesów decyzyjnych dotyczących ich kontrahentów oraz konkurentów, będących klientami Banku,
 - 5) wprowadzenie zakazu działalności konkurencyjnej w stosunku do działalności bankowej,
 - 6) wprowadzenie obowiązku informowania przez pracowników Komórki ds. kadr o wszystkich zmianach mogących stanowić powiązanie personalne oraz o podjęciu dodatkowego zatrudnienia poza bankiem.
 - 7) stosowanie Polityki różnorodności,
 - 8) zakaz stosowania mobbingu w miejscu pracy,
 - 9) wprowadzenie obowiązku informowania bezpośrednich przełożonych o stwierdzonych przypadkach występowania konfliktu interesów.

W procesie zarządzania ryzykiem wystąpienia konfliktu interesów uczestniczą Zebranie Przedstawicieli, Rada Nadzorczą, Zarząd, Prezes Zarządu, Członek Zarządu - Główny księgowy, Członek Zarządu ds. handlowych, Komórka kadrowa, Komórka ds. ryzyka i Komórka ds. zgodności.

7. Ujawnienie informacji na temat ryzyk środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego (ryzyka ESG)

Celem zrównoważonego i społecznie odpowiedzialnego rozwoju Banku jest budowanie długoterminowej wartości dla wszystkich klientów, a także dwa główne filary, na których Bank Spółdzielczy w Rymanowie buduje odpowiedzialną bankowość, czyli ekologia oraz inkluzywność.

W Strategii działania Banku wbudowany został element, który kształtuje nowoczesne środowisko pracy, przyczyniając się do rozwoju zarówno pracowników, jak i całej organizacji.

Bank uwzględnia w swoich działaniach kryteria ESG i rozumie że może to wpłynąć na pozytywne wyniki finansowe, zwiększyć przewagę konkurencyjną, obniżyć ryzyko operacyjne i wspomóc pozyskanie finansowania. Kryteria ESG obejmują zakres działań podejmowanych przez Bank z punktu widzenia ich wpływu na ochronę środowiska (E), dbania o społeczeństwo (S) i prowadzenie ładu korporacyjnego (G). Kryteria te to elementy metodyki oceny zdolności kredytowej, które wykorzystywane są przy ocenie ryzyka czynników ESG. Ryzyka ESG uwzględniane są przez Bank przy podejmowaniu decyzji kredytowych, co wynika z obowiązujących w Banku regulacji. Procesy kredytowe w zakresie klientów instytucjonalnych obejmują przeprowadzanie oceny skutków finansowania kredytobiorcy pod kątem oddziaływania na środowisko.

Bank podchodzi ostrożnie do klientów, którzy wykazują wysokie ryzyka związane z czynnikami środowiskowymi, społecznymi i związanymi z zarządzaniem wpływające na sytuację finansową kredytobiorcy.

Lista załączników:

Załącznik nr 1 Oświadczenie Zarządu

Informacje ilościowe wg Rozp. Wykonawczego Komisji (UE) 2021/637, 2021/763 ujęte zostały w następujących załącznikach:

EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

EU KM2 – Najważniejsze wskaźniki – MREL

EU TLAC1 – Elementy składowe – MREL

EU TLAC3b – Kolejność zaspokajania wierzycieli

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Rymanowie z siedzibą: 38-480 Rymanów ul. Rynek 14, niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacji dotyczącej adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Rymanowie” wg stanu na 31.12.2024r., są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowany system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Rymanowie

Renata Machowska - Prezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU

Renata Machowska

Jolanta Zajdel - Członek Zarządu
ds. handlowych

CZŁONEK ZARZĄDU

Jolanta Zajdel

Wojciech Ziemia - Członek Zarządu
Główny Księgowy

Członek Zarządu

Wojciech Ziemia

Rymanów, 30.06.2025

		a		b	
		31.12.2024		31.12.2023	
		dany rok		rok poprzedni	
Dostępne fundusze własne (kwoty)					
1	Kapitał podstawowy Tier 1	31 479,7	21 991,7		
2	Kapitał Tier 1	31 479,7	21 991,7		
3	Łączny kapitał	31 479,7	21 991,7		
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem					
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	71 705,0	66 752,5		
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)					
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	43,9	32,95		
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	43,9	32,95		
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	43,9	32,95		
0					
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0	0		
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0		
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0	0		
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	0	0		
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)					
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5	2,5		
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0	0		
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0	0		
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0	0		
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0	0		
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0	0		
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5	2,5		
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5	10,5		
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	0	0		
Wskaźnik dźwigni					
13	Miara ekspozycji całkowitej	276 823,3	236 928,3		
14	Wskaźnik dźwigni (%)	11,37	9,28		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)					
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0	0		
EU-14b	W tym: obejmująca kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0		
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	0	0		
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)					
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0	0		
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	0	0		
Wskaźnik pokrycia wypływów netto					
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	197 422,5	139 209,9		
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	65 214,0	49 071,2		
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	22 132,5	11 793,3		
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	43 081,5	37 277,9		
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	458,25	372,76		
Wskaźnik stabilnego finansowania netto					
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	299 929,6	237 031,3		
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	85 140,7	84 699,1		
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	352,28	279,85		
wartości - w tys. zł.					

Wzór EU KM2: Najważniejsze wskaźniki - MREL (art. 10 ust 2 Rozporządzenia 2021/783 - Załącznik V)

		a	b	c	d	e	f
		Minimalny wynik w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)	Wynik w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (TLAC)				
		2024-12-31	T	T-1	T-2	T-3	T-4
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne, współczynnik i elementy składowe							
1	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne	31 479,7					
EU-1a	w tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	31 479,7					
2	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (TREA)	71 705,0					
3	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TREA	43,9					
EU-3a	w tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	43,9					
4	Miara ekspozycji całkowitej (TEM) grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	276 823,3					
5	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TEM	14,37					
EU-5a	w tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	14,37					
6a	Czy ma zastosowanie wyłączenie z podporządkowania przewidziane w art. 72b ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 575/2013? (wyłączenie w wysokości 5 %)						
6b	Kwota łączna dochodzących niepodporządkowanych instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych, jeżeli swoboda decyzji co do podporządkowania zgodnie z art. 72b ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 jest stosowana (wyłączenie w wysokości maks. 3,5 %)						
6c	W przypadku gdy ograniczone wyłączenie z podporządkowania ma zastosowanie zgodnie z art. 72b ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, kwota wyliczonych środków, których skłopił uprzywilejowania jest równy stopniowi uprzywilejowania wyliczonych zobowiązań i które ujęto w wierszu 1, podzielona przez kwotę wymienionych środków, których skłopił uprzywilejowania jest równy stopniowi uprzywilejowania wyliczonych zobowiązań i które zostałyby ujęte w wierszu 1, jeżeli nie zastosowano by ograniczenia (%)						
Minimalny wynik w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)							
EU-7	MREL wyrażony jako odsetek TREA	10					
EU-8	w tym: część, która musi zostać spełniona z wykorzystaniem funduszy własnych lub zobowiązań podporządkowanych	0					
EU-9	MREL wyrażony jako odsetek TEM	3,75					
EU-10	w tym: część, która musi zostać spełniona z wykorzystaniem funduszy własnych lub zobowiązań podporządkowanych	0					

	a	b	c
	Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)	Wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (TLAC)	Pozycja uzupełniająca: Kwoty kwalifikujące się do celów MREL, ale nie do celów TLAC
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne oraz korekty			
1 Kapitał podstawowy Tier I	31 479,7	0,0	31 479,7
2 Kapitał dodatkowy Tier I	0	0	0
3 Zbiór pusty w UE			
4 Zbiór pusty w UE			
5 Zbiór pusty w UE			
6 Kapitał Tier II	0	0	0
7 Zbiór pusty w UE			
8 Zbiór pusty w UE			
11 Fundusze własne do celów art. 82a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i art. 45 dyrektywy 2014/59/UE	31 479,7	0	31 479,7
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne: Elementy kapitału nieregulacyjnego			
12 Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych wyemitowane bezpośrednio przez podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych)	0	0	0
EU-12a Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych wyemitowane przez inne podmioty należące do grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych)	0	0	0
EU-12b Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych podporządkowane wyłączonym zobowiązaniom wyemitowane przed dniem 27 czerwca 2019 r. (podporządkowane podlegające zasadzie praw nabytych)	0	0	0
EU-12c Instrumenty w Tier II o rzeczywistym terminie zapadalności wynoszącym co najmniej jeden rok, w takim zakresie, w jakim nie kwalifikują się one jako pozycje w Tier II	0	0	0
13 Zobowiązania kwalifikowalne niepodporządkowane wyłączonym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych, przed zastosowaniem ograniczenia)	0	0	0
EU-13a Zobowiązania kwalifikowalne niepodporządkowane wyłączonym zobowiązaniom wyemitowane przed dniem 27 czerwca 2019 r. (przed zastosowaniem ograniczenia)	0	0	0
14 Kwota niepodporządkowanych instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych, w stosownych przypadkach po zastosowaniu przepisów art. 72b ust. 3 CRR	0	0	0
15 Zbiór pusty w UE			
16 Zbiór pusty w UE			
17 Pozycje zobowiązań kwalifikowalnych przed korektą	0	0	0
EU-17a w tym: pozycje zobowiązań podporządkowanych	0	0	0
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne: Korekty elementów kapitału nieregulacyjnego			
18 Pozycje funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych przed korektą	31 479,7	0	31 479,7
19 (Odliczenie ekspozycji między grupami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji realizującymi strategię wielokrotnych punktów kontaktowych)		0	
20 (Odliczenie inwestycji w inne instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych)	0	0	
21 Zbiór pusty w UE			
22 Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne po korekcie	31 479,7	0	0
EU-22a w tym: fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	31 479,7		
Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem i miara ekspozycji wskaźnika dźwigni grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji			
23 Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (TREA)	71 705,0	0	71 705,0
24 Miara ekspozycji całkowitej (TEM)	276 823,3	0	276 823,3
Współczynnik funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych			
25 Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TREA	43,9	0	43,9
EU-25a w tym: fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	43,9		
26 Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TEM	11,37	0	11,37
EU-26a w tym: fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	11,37		
27 Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek TREA) dostępny po spełnieniu wymogów grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	42,9	0	
28 Wymóg połączonego bufora specyficznego dla instytucji		0	
29 w tym: wymóg utrzymania bufora zabezpieczającego		0	
30 w tym: wymóg utrzymania bufora antycyklicznego		0	
31 w tym: wymóg utrzymania bufora ryzyka systemowego		0	
EU-31a w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub innych instytucji o znaczeniu systemowym		0	
0			
EU-32 Łączna kwota wyłączonych zobowiązań, o których mowa w art. 72a ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013		0	

Wzór EU TLAC3b - Kolejność zaspokajania wierzycieli - podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (art. 14 ust 2 Rozporządzenia wykonawczego 2022/763 - Załącznik V)

Klasyfikacja stopni uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym						
	1	2	3	4	5	7
	najniższy stopień				najwyższy stopień	Suma kolumn 1-...
	Kapitał podstawowy (kapitał akcyjny i rezerwowy, albo emisyjne, zyski zatrzymane, skumulowane całkowite dochody)	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał dodatkowy Tier I	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	Pożyczki podporządkowane nie uwzględnione w kapitale Tier II	Inne zobowiązania	
1	Opis stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym (tekst dowolny)					
2	Zbiór pusty w UE					
3	Zbiór pusty w UE					
4	Zbiór pusty w UE					
5	Fundusze własne i zobowiązania polecająco kwalifikujące się do spełnienia MREL	31 479,7	0	0	0	31 479,7
6	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 1 rok < 2 lata	0	0	0	0	0
7	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 2 lata < 5 lat	0	0	0	0	0
8	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 5 lat < 10 lat	0	0	0	0	0
9	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 10 lat, ale z wyłączeniem wieczystych papierów wartościowych	31 479,7	0	0	0	31 479,7
10	w tym wieczyste papiery wartościowe	0	0	0	0	0

